ORIGINAL ARTICLE

Validity and Reliability of Social Phobia Inventory in Students with Social Anxiety

Mahdi Hassanvand Amouzadeh

Psychology Instructor, Department of Instructor, Faculty of psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran

(Received March 14, 2016 ; Accepted May 31, 2016)

Abstract

Background and purpose: Social phobia is a prevalent psychiatric disorder that negatively influences different aspects of life. Developing a simple and effective tool is necessary in epidemiological studies and clinical screening to assess the individuals suffering from social phobia. This study aimed at investigating the reliability and validity of the Social Phobia Inventory (SPIN) among students with social anxiety.

Materials and methods: The participants included 110 students in Lorestan Pyame Noor University who suffered from social anxiety. They were selected using cluster sampling. The reliability of SPIN was assessed using Cronbach's alpha, split-half reliability, Spearman-Brown coefficient and, test-retest. The validity of the instrument was evaluated by investigating the relationship between SPIN subscales and other scales including SCL-90-R, Cognitive Error Questionnaire (CEQ), Self-Esteem Rating Scale (SERS), and Multidimensional Body-Self Relations Questionnaire (MBSRQ) using the Pierson's correlation coefficient.

Results: Convergent validity of the SPIN by SCL- 90-R and CEQ was r= 0.83 and r=0.47, respectively. Its discriminate validity was r= -0.70, r= -0.44 using the SERS and MBRSQ, respectively ($\alpha<0.001$) .The Cronbach's alpha, Spearman-Brown coefficient and test-retest of SPIN was 0.97, 0.97 and 0.82 respectively ($\alpha<0.0001$).

Conclusion: Social Phobia Inventory can be used as a valid and reliable tool in investigating the mental health issues in students.

Keywords:Social Phobia Inventory, Validity, Reliability.

J Mazandaran Univ Med Sci 2016; 26(139): 166-177 (Persian).

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

پژوهشی

مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران
دوره بیست و ششم شماره ۱۳۹ مرداد سال ۱۳۹۵ (۱۷۷-۱۶۶)

بررسی روایی و پایایی مقیاس هراس اجتماعی در میان دانشجویان مبتلا به اضطراب اجتماعی

مهدی حسنوند عموزاده

چکیده

سابقه و هدف: هراس اجتماعی یکی از شایع‌ترین اختلال‌های روان‌پزشکی بوده که با طیف گسترده‌ای از تاثیرات منفی بر ابعاد مختلف زندگی مبتلایان ارتباط دارد. ساخت یک ابزار ساده و سودمند در مطالعات شیوع شناسی و غربالگری بالینی جهت ارزیابی افرادی که از هراس اجتماعی رنج می‌برند ضروری می‌باشد. هدف پژوهش حاضر بررسی روایی و پایایی سیاهه هراس اجتماعی (SPIN) در میان دانشجویان مبتلا به اضطراب اجتماعی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع روش شناسی است. اطلاعات این پژوهش از ۱۱۰ نفر از دانشجویان کارشناسی مبتلا به اضطراب اجتماعی دانشگاه پیام نور لرستان (سال ۱۳۹۳-۱۳۹۴) که با روش خوشه‌ای مرحله ای برگزیده شدند، فراهم گردید. پایایی ابزار با استفاده از روش آلفای کرونباخ، دو نیمه آزمون، ضریب اسپیرمن براون وآزمون باز آزمون بررسی شد و به منظور بررسی روایی این مقیاس، ارتباط ماده‌های SPIN با چهار مقیاس دیگر شامل، زیر مقیاس هراس از"سیاهه نشانگان تجدید نظر شده ۹۰ ماده‌ای"(SCL-90-R)، پرسشنامه خطای شناختی (CEQ)، مقیاس درجه‌بندی حرمت خود (SERS) و سیاهه تصویر بدنی (MBRSQ) با روش همبستگی گشتاوری پیرسون محاسبه شد. هم‌چنین از تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عامل تاییدی برای ارزیابی روایی SPIN استفاده شد.

یافته‌ها: روایی همگرای SPIN با اضطراب فوبیک (SCL–90–R) وبا مقیاس CEQ به ترتیب r=۰/۸۳، r=۰/۴۷ و روایی افتراقی SPIN با مقیاس SERS و با مقیاس MBRSQ به ترتیب r= -۰/۷۰، r= -۰/۴۴ به دست آمد (p<۰/۰۰۱). پایایی با روش آلفای کرونباخ، ضریب اسپیرمن براون وآزمون باز آزمون به ترتیب ۰/۹۷، ۰/۹۷ و ۰/۸۲ به دست آمد (p<۰/۰۰۰۱).

استنتاج: به نظر می‌رسد که SPIN به عنوان ابزاری روا و پایا می‌تواند برای استفاده پژوهشگران و متخصصان سلامت در حوزه بهداشت روان دانشجویان مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: مقیاس هراس اجتماعی، روایی، پایایی

مقدمه

هراس اجتماعی یا اختلال اضطراب اجتماعی (Social Anxiety Disorder) یکی از شایع‌ترین اختلال‌های روانپزشکی می‌باشد که همبودی قابل توجهی با دیگر اختلال‌های روانپزشکی داشته و تاثیرات نامطلوب

مولف مسئول: مهدی حسنوند عموزاده- تهران: دانشگاه پیام نور، گروه روانشناسی، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵ E-mail: m.amouzadeh@gmail.com
۱. مربی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
تاریخ دریافت : ۱۳۹۴/۱۱/۲۴ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات : ۱۳۹۴/۱۱/۲۷ تاریخ تصویب : ۱۳۹۵/۳/۱۱

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

بـر جنبـه‌هـای گونـاگون زنـدگی مبتلایـان از جملـه حیطه‌های شـغلی، اجتمـاعی، خـانوادگی و روابـط میـان فردی دارد(۲،۱). به دلیـل سیر و پـیش‌آگهـی نـامطلوب هـراس اجتمـاعی، در دهـه‌هـای اخیـر توجـه بسـیاری از روانپزشکان و روانشناسان به ایـن اخـتلال جلـب شـده و این امـر سـبب گردیـده تـا بسیاری از ابزارهـای خـود-سنجی و دیگرسنجی بـرای ارزیـابی نشـانگان رایـج ایـن اخـتلال بـه وجـود بیایـد(۴،۳). یکـی از ابزارهـای خـود گزارش‌دهی جدید که به‌صورت منحصر به فرد نشانگان هراس اجتماعی(اضطراب اجتماعی) را می‌سنجد، پرسشنامه هراس اجتمـاعی (Social Phobia Inventory (SPIN)) می‌باشد(۵). به نظر می‌رسد این مقیاس یک ابـزار غربـالگری مناسب برای تمایز افراد دارای هـراس اجتمـاعی در بـین جمعیت ها باشد. این ابزار ۱۷ آیتم دارد که نمره‌ی برش ۱۹، ۷۹ درصـد از افـراد و نقطـه بـرش ۱۶، ۸ درصـد افـراد دارای هـراس اجتمـاعی را از گـروه کنتـرل جـدا می‌نماید(۶). مطالعـات دامنـه دار Connor و همکـارانش بیان می‌دارد که ۳ ویژگی خاص این آزمـون ("تـرس از خجل شدن باعث می‌شود من از چیزهایی یـا از صـحبت با مردم دوری گزینم"(ترس)؛ "از فعالیت هـایی کـه در مرکز توجـه واقـع شـوم، مـی‌پرهیـزم"(اجتنـاب)؛ و "در خلال ترس‌ها دسـت و پاچـه مـی‌شـوم یـا گـیج بـه نظـر می‌رسم" (ناراحتی فیزیولژیک) برای اهداف غربـالگری هـراس اجتمـاعی مناسـب مـی‌باشـد(۵). مشخصـه‌هـای روان‌سنجی SPIN در نمونه‌های خارجی، شامل همسانی درونی، پایـایی بازآزمـایی (Test-Retest Reliability)، روایی(اعتبار) سازه (Construct Validity) (۶،۵) وحساسـیت نسـبت بـه تغییـرات بـالینی در فراینـد روان درمـانی (۶) بررسی و تایید شده است.

بـا توجـه بـه ایـن کـه در حـوزه سـنجش اضـطراب اجتماعی در کشور، ابزاری که این اختلال را به صورت مستقل بسنجد، وجود ندارد و اغلـب در سـنجش اضـطراب اجتماعی از ابزارهای دیگری استفاده می‌شود کـه اضـطراب اجتماعی یکی از خرده مقیـاس‌هـای آن ابـزار محسـوب مـی‌گـردد(۷)، وجـود مقیاسـی کـه بـه طـور اختصاصـی نشانه‌های اضـطراب اجتمـاعی را بسـنجد و هـم‌چنـین از جهت زمان اجرا بتواند در مدت کوتاهی این نشـانه‌هـا و علایم را مشخص سـازد، ضـروری مـی‌نمایـد؛ بـه همـین جهت در پژوهش حاضر از SPIN به عنوان مقیاسی کـه به طور ویژه نشـانه‌هـای اضـطراب اجتمـاعی را در زمـان کوتاهی می‌سنجد، استفاده گردید. از دیگـر ضـروریات پژوهش حاضر این است که در پژوهش‌هـای پیشـین بـه ویژگی‌های روانسـنجی SPIN از نظـر جنسـیت در میـان مبتلایان به اضطراب اجتماعی توجـه نشـده و هـم چنـین ویژگی‌های روانسنجی خرده مقیاس‌های SPIN در میـان مبتلایان مورد بررسی قرار نگرفته است. با توجـه بـه ایـن که میزان شیوع اضـطراب اجتمـاعی در بـین دانشـجویان ایرانی (در مطالعه مـومنی و همکـاران(۸) ۲۸/۶ درصـد و در مطالعـه مظهـری و همکـاران(۹) ۴۰/۶ درصـد) نسـبتاً بـالاتر از میـانگین ذکـر شـده در DSMV در جمعیـت عمومی (۷ درصد)گزارش شده است(۱۰) و نظـر بـه ایـن که استفاده از یـک ابـزار، بـا اهـداف پژوهشـی-بـالینی، مستلزم وارسی ویژگـی‌هـای روانـی سـنجی آن ابـزار در جمعیت مورد نظر است، هدف پژوهش حاضـر بررسـی، روایـی (Validity) و پایـایی (Reliability) فـرم فارسـی سـیاهه هـراس اجتمـاعی در میـان نمونـه بـالینی مبـتلا بـه اضـطراب اجتمـاعی بـه منظـور اسـتفاده در دو حـوزه گسـترده اقـدامات بـالینی و پژوهشـی، و قابلیـت کـاربری آن در مـورد غربـالگری مـی‌باشـد. تحقیـق حاضر، ثابت درونی، پایایی آزمون–بازآزمون، روایـی همگـرا (Convergent Validity)، روایـی واگـرا (Divergent Validity) را در مقایسه با تمایزهای ادراکـی (مانند خطاهـای شـناختی، تصـور بـدنی، عـزت نفـس و اضطراب فوبیک SCL-90-R) می‌آزمایـد. هـم‌چنـین از تحلیل عامل اکتشـافی (Explanatory Analysis Factor) و تحلیل عامل تاییـدی (Confirmatory Factor Analysis) به منظور بررسی روایی سازه استفاده گردید.

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

مواد و روش ها

پژوهش حاضر از نوع روش شناسی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه پیام نور لرستان می‌باشد که در نیم سال اول سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ در این دانشگاه مشغول به تحصیل بوده‌اند. با توجه به پژوهش‌های روایی سیاهه هراس اجتماعی در جوامعی مشابه جامعه مورد مطالعه Morrison و همکارانش(۳)، Connor و همکارانش(۵) و Gori و همکارانش(۶) و هم‌چنین با توجه شیوع ۲۸/۶ درصد اختلال اضطراب اجتماعی در بین دانشجویان ایرانی(۸)، SPIN بر روی ۵۱۰ نفر که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شده بودند، اجرا گردید. باتوجه به نقطه‌ی برش ۱۹، تعداد ۱۱۰ فرد مبتلا به اضطراب اجتماعی در طول یک هفته معین گردید. بدین‌منظور، دانشجویان در سه مرحله با استفاده از واحدهای نمونه‌برداری مختلف انتخاب شدند: واحد مرحله اول به صورت تصادفی از میان ۸ واحد و مرکز پیام نور شامل دانشگاه‌های پیام‌نور خرم‌آباد، بروجرد، پلدختر، الشتر، درود، علی گودرز و کوهدشت و ازنا، دانشگاه‌های پیام نور خرم‌آباد، پلدختر و کوهدشت انتخاب گردیدند.

واحد مرحلهٔ دوم، مرحله دوم از هر دانشگاه، ۳ رشته‌ی تحصیلی به صورت تصادفی انتخاب شد و واحد مرحلهٔ سوم از هر رشته تحصیلی، ۳ کلاس (هر کلاس درسی متعلق به یک ورودی) به صورت تصادفی انتخاب گردید. پژوهشگر به همراه دستیاران پژوهشی با حضور در هر کلاس، بعد از توضیحات لازم در مورد اصل رازداری و محرمانه بودن اطلاعات به دست آمده در پژوهش، در صورت اعلام رضایت دانشجوها، پرسشنامه‌ها را در میان آزمودنی‌ها توزیع می‌نمودند. بنابراین برای محاسبه پایایی و روایی مقیاس از اطلاعات ۱۱۰ دانشجوی دوره کارشناسی (۷۰ دانشجوی دختر با میانگین سنی ۱/۳۳± ۲۱/۱۵ سال و تعداد ۴۰ دانشجوی پسر با میانگین سنی ۱/۲۳± ۲۱/۲) که مبتلا به هراس اجتماعی (اختلال اضطراب اجتماعی) بودند، استفاده گردید. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

۱- سیاهه هراس اجتماعی(SPIN):که توسط Connor و همکارانش(۵) ساخته شده است، به منظور ارزیابی فوبیای اجتماعی تهیه گردید. این پرسشنامه یک مقیاس خودسنجی ۱۷ ماده‌ای است که دارای سه خرده مقیاس فرعی، ترس (۶ ماده)، اجتناب (۷ ماده) و ناراحتی فیزیولوژیکی (۴ ماده) می‌باشد که هر ماده بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرتی از به هیچ‌وجه (۰) تا بی‌نهایت (۴) درجه‌بندی می‌شود. این مقیاس توسط حسنوند عموزاده(۱۱) ترجمه ومورد استفاده قرارگرفته است.

۲- سیاهه نشانگان تجدید نظر شده ۹۰ سوالی (SCL-90-R): ماده‌های این پرسشنامه به شدت نشانه‌های روان شناختی طی هفته گذشته اشاره دارد. هرکدام از آیت‌ها در یک مقیاس لیکرتی ۵ درجه‌ای (۴-۰)، در دامنه‌ای از هرگز تا همیشه ارزیابی می‌شود. در پژوهش بخشایی و همکارانش(۱۲)، وارسی روایی سازه این ابزار با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی، حاکی از آن است که این ابزار، در مجموع، از روایی (اعتبار) سازه خوبی در جمعیت ایرانی بر خوردار است.

۳- سیاهه تصویر بدنی (MBRSQ): این سیاهه یک مقیاس لیکرتی ۴ درجه‌ای است و دارای ۴۶ ماده می‌باشد. رایگان و همکارانش(۱۳) روایی و پایایی سیاهه تصویر بدنی را در نمونه‌های ایرانی مناسب ارزیابی نموده‌اند. در این پژوهش، همگرایی بین پرسشنامه تصویر بدنی و عزت نفس ۰/۵۵ و آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۸ برآورد نموده است.

۴- پرسشنامه خطای شناختی (CEQ): این پرسشنامه دارای دو خرده مقیاس می‌باشد: ۱) خطاهای شناختی جسمانی که شامل تحریف‌های ویژه مربوط به تجارب جسمانی می‌باشد و ۲) خطاهای شناختی کلی (عمومی) که شامل تحریف‌های مربوط به حوادث و اتفاقات روزمره زندگی است. این پرسشنامه ۲۴ ماده‌ای و بر اساس نمره‌گذاری لیکرتی، درجه‌بندی می‌شود. برای

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

نمونه‌های ایرانی، ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹به دست آمده است(۱۴).

۵- پرسشنامه حرمت خود (عزت نفس) (SERS): این مقیاس یک مقیاس خودسنجی لیکرتی ۴۰ ماده‌ای بود که در جمعیت ایرانی، ویژگی‌های روان‌سنجی آن مورد بررسی واقع شده است(۱۵).

فرایند تهیه ابزار جهت اجرای پژوهش به این صورت بود: مرحله اول) ترجمه آزمون SPIN: این آزمون نخستین بار در پژوهش حسنوند عموزاده و همکاران(۱۱) استفاده شده است. جهت بررسی مجدد ترجمه و رفع مشکلات احتمالی در این مورد، نسخه اصلی آزمون SPIN تهیه و بر طبق پروتکل ترجمه و معادل‌سازی [(IQOLA International Quality of life Assessment Project)] به زبان فارسی ترجمه شد. بدین‌منظور ابتدا دو مترجم که زبان مادری آن‌ها فارسی بود و تجربه و تسلط کافی به ترجمه متون انگلیسی را داشتند، اقدام به ترجمه نسخه انگلیسی آزمون نمودند. نسخه فارسی تهیه شده در این مرحله در اختیار دو مترجم دیگر قرار گرفت. برخی از توصیه‌های موجود در نسخه فارسی ممکن است در این مرحله طبق معیار مذکور دارای ترجمه نامطلوب تشخیص داده شوند، که در مرحله بعد طی یک جلسه با حضور مترجمین و محققین بررسی شد. در آخرین مرحله از فرآیند ترجمه، از دو مترجم دیگر که هر دوی آن‌ها نیز به هر دو زبان انگلیسی و فارسی تسلط کامل داشتند، خواسته شد تا نسخه فارسی به دست آمده را بار دیگر به زبان انگلیسی ترجمه نمایند. سپس نسخه‌های انگلیسی به دست آمده توسط دو مترجم با برگزاری جلسات متعدد و با حضور محقق مطالعه حاضر مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت بر یک ترجمه انگلیسی مشترک توافق شد. سپس نسخه انگلیسی تهیه شده در این مرحله با نسخه انگلیسی اصلی آزمون به لحاظ یکسانی مورد مقایسه قرار گرفت تا یکسانی آن مورد تایید قرار گیرد. پس از انجام مراحل فوق در نهایت یک نسخه فارسی از آزمون با کیفیت ترجمه مطلوب و رضایت‌بخش تهیه شد.

در پژوهش حاضر برای محاسبه ضریب پایایی از روش آلفای کرونباخ و ضریب اسپیرمن براون و آزمون باز آزمون (با فاصله ۵۱ روز) استفاده شد و برای بررسی روایی مقیاس از روایی همگرا و واگرا ونیز از روش تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عاملی تاییدی به منظور تایید روایی سازه استفاده شد. تعیین اعتبار سازه، تعیین ارتباط بین سوالات با سازه های مربوطه است.

برای تعیین مناسب حجم نمونه جهت تحلیل عوامل از آزمون KMO(Kaiser-Meyer-Olkin Measure Of Sampling Adequacy) و BTS استفاده شد(۱۶). مقدار این شاخص KMO از صفر تا یک تغییر می‌کند که ۰/۹ تا ۱ عالی، ۰/۸ تا ۰/۹ خوب، ۰/۷ تا ۰/۸ رضایت بخش، ۰/۶ تا ۰/۷ متوسط و ۰/۵ تا ۰/۶ باشد، حجم نمونه ناکافی است و کم‌تر از ۰/۵، غیر قابل قبول محسوب می‌شود(۱۷). تحلیل عامل تاییدی بخشی از مدل است که با روابط بین متغیرهای مشاهده شده و با عامل‌ها سر و کار دارد(۱۸). جهت برازش مدل از شاخص‌های نیکویی برازش(Goodness of Fit Index (GFI، ریشه میانگین مربع خطای تقریبی Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)، شاخص کای دو و درجه آزادی متناظر با آن، شاخص برازش مقایسه ای یا تطبیق Comparative Fit Index (CFI) و ریشه میانگین مربع باقیمانده Standard Root Mean Residual (Standard RMR) استفاده گردید، که به طور معمول در تعیین برازندگی تحلیل عاملی تاییدی استفاده می‌شود(۱۹). لازم به ذکر است که شاخص RMSEA کم تر یا مساوی ۰/۶ نشان دهنده برازش خوب، بین ۰/۶ تا کم‌تر و مساوی ۰/۸ نشان دهنده برازش قابل قبول، بین ۰/۸ تا کم‌تر و مساوی ۱، برازش متوسط و بزرگ‌تر از ۱، نشاندهنده برازش ضعیف مدل می‌باشد. RMR کوچک‌تر یا مساوی ۰/۰۸ نشان‌دهنده برازش مناسب می‌باشد. شاخص GFI بزرگ‌تر از ۰/۹ نشان‌دهنده برازش مناسب می‌باشد. نسبت کای دو به درجه آزادی متناظر که کم‌تر از ۵ قابل قبول و کم تر از ۳ خوب می‌باشد(۲۰).

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

یافته ها

جدول شماره ۱، ضریب پایایی با توجه به روش آلفای کرونباخ و ضریب اسپیرمن براون، را در گروه‌های مورد مطالعه و به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد. بر این اساس، آلفای کل در گروه دختران و پسران وکل آزمودنی‌ها (۰/۹۷) مشاهده می‌شود. همان گونه که مشاهده می‌شود، مقادیر مربوط به ضریب اسپیرمن براون بین ۰/۹۶ تا ۰/۹۷ در نوسان می‌باشد.

بررسی پایایی براساس بازآزمایی: همان گونه که از جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، تمامی همبستگی‌های به دست آمده در آزمون باز آزمون SPIN در نمونه دانشجویی در مقایسه با مقادیر بحرانی معنی‌دار می‌باشند.

بر این اساس، بالاترین ضریب همبستگی مربوط به عامل ترس در پسران (r =۰/۸۴) و پایین ترین ضریب همبستگی مربوط به عامل اجتناب در پسران (r = ۰/۶۴) می‌باشد. بررسی روایی: جدول شماره ۳، حاکی از آن است که تمام ضرایب همبستگی پیرسون بین ۳ عامل سیاهه هراس اجتماعی با مقیاس خطای شناختی CEQ به جزخرده مقیاس اجتناب در دختران معنی‌دار می‌باشد. هم‌چنین رابطه بین ضرایب هبستگی پیرسون ۳ عامل سیاهه هراس اجتماعی با مقیاس اضطراب فوبیک SCL-90-R مثبت و معنی‌دار، ضرایب همبستگی پیرسون رابطه بین ۳ عامل سیاهه هراس اجتماعی با مقیاس درجه‌بندی حرمت خود SERS منفی و معنی‌دار و ضرایب هبستگی پیرسون بین عوامل مقیاس سیاهه هراس اجتاعی با سیاهه تصویر بدنی MBRSQ جز در پسران و در خرده مقیاس ناراحتی فیزیولژیک در کل آزمودنی ها، منفی و معنی‌دار بوده است.

جدول شماره ۱: ضرایب پایایی سیاهه هراس اجتماعی در آزمودنی‌های دختر، پسر وکل آزمودنی ها

	اجتناب	ترس	ناراحتی فیزیولوژیکی	آلفای کل	اسپیرمن براون
دختر	۰/۸۸	۰/۸۰	۰/۸۲	۰/۹۷	۰/۹۶
پسر	۰/۸۴	۰/۸۸	۰/۸۸	۰/۹۷	۰/۹۷
کل	۰/۸۶	۰/۸۴	۰/۸۵	۰/۹۷	۰/۹۷

جدول شماره ۲: نتایج مربوط به آزمون بازآزمون پرسشنامه SPIN (با فاصله دو هفته) در آزمودنی های دختر، پسر وکل آزمودنی ها

		شاخص		
		تعداد	همبستگی	سطح معنادار
اجتناب	دختر	۷۰	۰/۷۲	۰/۰۰۰۱
	پسر	۴۰	۰/۶۴	۰/۰۰۰۱
	کل	۱۱۰	۰/۶۹	۰/۰۰۰۱
ترس	دختر	۷۰	۰/۸۳	۰/۰۰۰۱
	پسر	۴۰	۰/۸۴	۰/۰۰۰۱
	کل	۱۱۰	۰/۸۳	۰/۰۰۰۱
ناراحتی فیزیولژیک	دختر	۷۰	۰/۷۵	۰/۰۰۰۱
	پسر	۴۰	۰/۶۸	۰/۰۰۰۱
	کل	۱۱۰	۰/۷۳	۰/۰۰۰۱
کل	دختر	۷۰	۰/۷۸	۰/۰۰۰۱
	پسر	۴۰	۰/۷۷	۰/۰۰۰۱
	کل	۱۱۰	۰/۸۲	۰/۰۰۰۱

بررسی تحلیل عامل اکتشافی: بررسی مقدار شاخص اندازه کفایت نمونه‌گیری حاکی از آن است که مقدار واریانس درون داده‌های تبیین شده توسط عوامل، ۰/۹۲۴ بوده که بسیار بالاتر از ۰/۶می‌باشد و بیانگر کفایت نمونه گیری (Adequacy of Sampling)

جدول شماره ۳: همبستگی گشتاوری پیرسون بین خرده مقیاس های SPIN با خرده مقیاس اضطراب فوبیک مقیاس SCL-90-R، SERS، CEQو MBRSQ در جمعیت نمونه بر حسب جنسیت

		اجتناب			ترس			ناراحتی فیزیولژیک			کل		
		دختر	پسر	کل	دختر	پسر	کل	دختر	پسر	کل	دختر	پسر	کل
پرسشنامه خطای شناختی	R	۰/۴۰	۰/۵۱	/۳۵	۰/۴۵	۰/۵۲	/۴۴	۰/۷۵	۰/۵۲	/۳۸	۰/۴	۰/۸۲	/۴۷
	p	۰/۰۴۱	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۲۲	۰/۰۰۴	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰۷	۰/۰۳۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱
زیرمقاس اضطراب فوبیک SCL-90-R	R	۰/۶۱	۰/۶۶	/۶۴	۰/۸۳	۰/۸۸	/۸۸	۰/۶۶	۰/۷۴	/۷۰	۰/۸	۰/۷۹	/۸۳
	p	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱
حرمت خود	R	-۰/۵۵	-۰/۷۴	-۰/۶۲	-۰/۶۳	-۰/۷۴	-۰/۶۳	-۰/۵۸	-۰/۶۹	-۰/۶۱	-۰/۷۴	-۰/۷۰	-/۷۰
	p	۰/۰۰۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۴	۰/۰۰۰	۰/۰۰۳	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
تصویر بدنی	R	-۰/۵۱	-۰/۲۶	-۰/۴	-۰/۴۸	-۰/۲۳	-۰/۳۸	-۰/۵۶	۰/۰۶	/۳۳	-۰/۵۵	۰/۲۱	-۰/۴۴
	p	۰/۰۱۱	۰/۳۴	۰/۰۰۵	۰/۰۱۷	۰/۴۷	۰/۰۰۸	۰/۰۰۹	۰/۸۲	۰/۳۴	۰/۰۰۷	۰/۳۷	۰/۰۰۵

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

مـی‌باشـد. از طرفـی مقـدار شـاخص کرویـت بارتلـت (۳۵۶۵/۵۱) نیـز بیـانگـر صحت مـاتـریـس همبستـگـی (Correlation Matrix) بین متغیرها در جامعه بـوده و از این رو توانایی عاملی بـودن داده‌هـا را مـورد تاییـد قـرار می‌دهد (Sig=۰/۰۰۰). با توجه بـه آن چـه کـه در پـیش آمد، امکان گزارش تحلیل عاملی وجود دارد.

جدول شماره ۴، حاکی از آن است که در مجمـوع ۳ عامـل بعـد از انجـام چـرخش، سـه عامـل «تـرس از موقعیت»، «نـاراحتی فیزیولـوژیکی ناشـی از موقعیـت» و «اجتناب از موقعیت» از داده های ابزار پژوهش استخراج شـده کـه ایـن سـه عامـل در مجمـوع ۵۲/۹۷ درصـد از واریانس هراس اجتمـاعی را تبیـین مـی نماینـد. بررسـی بارهای عاملی مربوط به سوالات هر عامل نشان می دهد که گویه‌های شماره ۳، ۴، ۸، ۹، ۸ و ۱۱ دارای بیش‌ترین مقـدار بـار عـاملی بـر روی عامـل «تـرس از موقعیـت»، گویه‌هـای شـماره ۲، ۷، ۱۳، ۱۵ و ۱۷ دارای بـیش‌تـرین مقدار بار عاملی بـر روی عامـل «نـاراحتی فیزیولـوژیکی ناشـی از موقعیـت» و گویـه‌هـای شـماره ۱، ۵، ۱۲ و ۱۶ دارای بیش‌ترین مقدار بار عاملی بر روی عامل «اجتنـاب از موقعیت» می‌باشند. گویـه‌هـای شـماره ۶ و ۱۴ نیـز بـه دلیل داشتن بار عامل بالا در دو عامل «ترس از موقعیت» و «ناراحتی فیزیولـوژیکی ناشـی از موقعیـت»، بایسـتی از مجموعه سوالات سیاهه هراس اجتماعی حذف گردیـده و یا مورد اصلاح واقع شوند. بررسی تحلیل عامل تاییدی (Conformity Factor Analysis):

نگاهی به نتایج ارائه شده در جدول شماره ۵ حاکی از آن اسـت کـه ضـرایب مسیر بـرآورد شـده و مقـادیر پـارامتر اسـتاندارد شـده (Standardized Parameters) برای هر یک از متغیرهای مشاهده شده از لحاظ آمـاری معنـی‌دار اسـت. ضـرایب اسـتاندارد شـده و مجـذور همبستگی چند گانه ارائه شده در این جدول نیـز بیـانگر قـوت و قـدرت همبسـتگی خطـی و مجـذور آن هـا نیـز بیانگر توان بالای گویه هـا در سـنجش هـر یـک از سـه عامـل تشـکیل دهنـده سـیاهه هـراس اجتمـاعی (SPIN) («تـرس از موقعیـت»، «نـاراحتی فیزیولـوژیکی ناشـی از موقعیـت» و «اجتنـاب از موقعیـت») مـی‌باشـد. بررسـی شاخص‌های نیکویی بـرازش الگـوی ارائـه شـده (جـدول شماره ۶) نیز حاکی از برازش مناسب داده‌ها می‌باشد.

جدول شماره ۴: نتایج تحلیل عاملی اکتشافی سیاهه هراس اجتماعی (SPIN)

ردیف	گویه	عوامل		
		ترس از موقعیت	ناراحتی فیزیولوژیکی ناشی از موقعیت	اجتناب از موقعیت
۱	من از افراد صاحب قدرت و مقام می ترسم.	-۰/۰۱۳	۰/۱۸۹	۰/۷۸۹
۲	از این که جلوی مردم سرخ شوم، ناراحت هستم.	۰/۰۳۸	۰/۶۶۹	۰/۲۸۳
۳	مهمانی ها و گرد همایی ها مرا می ترسانند.	۰/۵۹۹	۰/۴۴۵	۰/۰۹۲
۴	من از صحبت کردن با افرادی که نمی شناسم، اجتناب می کنم.	۰/۶۶۹	-۰/۰۲۴	۰/۱۵۵
۵	مورد انتقاد قرار گرفتن مرا می ترساند.	۰/۳۱۸	۰/۲۵۹	۰/۵۴۵
۶	ترس از دستپاچه شدن موجب می شود تا از صحبت کردن با افراد اجتناب کنم.	۰/۵۳۱	۰/۵۰۳	۰/۲۴۹
۷	عرق کردن در برابر دیگران مرا آشفته می کند.	۰/۱۶۷	۰/۷۴۷	۰/۱۵۸
۸	از رفتن به مهمانی ها اجتناب می کنم.	۰/۵۷۹	۰/۳۰۰	۰/۰۴۱
۹	از فعالیت هایی که مرکز توجه باشم، اجتناب می کنم.	۰/۶۸۴	۰/۲۳۵	۰/۲۲۶
۱۰	صحبت کردن با غریبه ها مرا می ترساند.	۰/۶۸۰	۰/۱۷۴	۰/۲۱۷
۱۱	من از صحبت در حضور جمع می پرهیزم.	۰/۶۷۴	۰/۳۱۱	۰/۱۶۲
۱۲	من همه کار انجام می دهم تا مورد انتقاد قرار نگیرم.	۰/۱۹۶	۰/۲۲۴	۰/۴۹۳
۱۳	زمانی که با مردم هستم، تپش قلبم مرا ناراحت می کند.	۰/۳۵۸	۰/۵۷۳	۰/۰۵۳
۱۴	وقتی دیگران مرا زیر نظر خود دارند، از انجام کارها دچار ترس می شوم.	۰/۴۵۰	۰/۵۰۹	۰/۲۸۷
۱۵	احساس خجالتی بودن یا احمق به نظر رسیدن از جمله ترس های جدی من است.	۰/۲۶۹	۰/۶۶۸	۰/۲۱۸
۱۶	از صحبت کردن با فردی که صاحب قدرت و مقام است، اجتناب می کنم.	۰/۴۲۵	۰/۱۱۲	۰/۶۱۷
۱۷	دچار لرزش شدن در جلوی دیگران برایم ناراحت کننده است.	۰/۱۸۲	۰/۶۶۷	۰/۱۹۰
	مقدار ویژه پس از انجام چرخش	۳/۵۹	۳/۳۷	۲/۰۳
	درصد واریانس تبیین شده پس از انجام چرخش	۲۱/۱۳	۱۹/۸۴	۱۱/۹۹
	درصد تجمعی واریانس تبیین شده پس از انجام چرخش	۲۱/۱۳	۴۰/۹۹	۵۲/۹۷

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

جدول شماره ۵: ضرایب مسیر برآورد شده (Estimated Path Coefficiont) و مقادیر پارامتر استاندارد شده الگوی اندازه گیری (Standardized Parameters Of Measurement Model) سیاهه هراس اجتماعی (SPIN)

عامل	شماره سوال	برآورد پارامتر b	پارامتر استاندارد شده B	خطای استاندارد برآورد	t	مجذور همبستگی چندگانه
ترس از موقعیت	سوال ۳	۰/۵۹	۰/۷۰	۰/۰۳	۱۸/۰۰*	۰/۵۰
	سوال ۴	۰/۴۸	۰/۵۰	۰/۰۴	۱۱/۸۶*	۰/۲۵
	سوال ۸	۰/۵۷	۰/۶۱	۰/۰۴	۱۴/۸۲*	۰/۳۷
	سوال ۹	۰/۷۵	۰/۷۴	۰/۰۴	۱۹/۰۸*	۰/۵۴
	سوال ۱۰	۰/۴۸	۰/۶۵	۰/۰۳	۱۶/۱۴*	۰/۴۲
	سوال ۱۱	۰/۷۳	۰/۷۲	۰/۰۴	۱۸/۵۲*	۰/۵۲
ناراحتی فیزیولوژیکی ناشی از موقعیت	سوال ۲	۰/۶۹	۰/۶۲	۰/۰۵	۱۴/۹۰*	۰/۳۸
	سوال ۷	۰/۶۹	۰/۷۰	۰/۰۴	۱۷/۴۱*	۰/۴۹
	سوال ۱۳	۰/۴۸	۰/۵۹	۰/۰۳	۱۴/۰۷*	۰/۳۵
	سوال ۱۵	۰/۷۶	۰/۷۰	۰/۰۴	۱۷/۵۶*	۰/۴۹
	سوال ۱۷	۰/۷۵	۰/۶۶	۰/۰۵	۱۶/۲۷*	۰/۴۴
اجتناب از موقعیت	سوال ۱	۰/۴۲	۰/۴۹	۰/۰۴	۱۱/۰۳*	۰/۲۴
	سوال ۵	۰/۵۵	۰/۶۰	۰/۰۴	۱۳/۷۱*	۰/۳۶
	سوال ۱۲	۰/۵۴	۰/۴۸	۰/۰۵	۱۰/۷۴*	۰/۲۳
	سوال ۱۶	۰/۵۴	۰/۶۶	۰/۰۴	۱۵/۲۴*	۰/۴۳

$p \leq ۰/۰۱$ *

جدول شماره ۶: شاخص‌های (index) نیکویی برازش (Goodness of fit) الگوی اندازه گیری (Fitting index) سیاهه هراس اجتماعی (SPIN)

آماره برازش	مجذور کای (X2)	درجه آزادی (df)	سطح معنی داری	ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA)	ریشه استاندارد میانگین باقیمانده (Standard RMR)	شاخص نیکویی برازش (GFI)	شاخص تعدیل شده نیکویی برازش (AGFI)	شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)
ارزش	۳۱۴/۸۴	۸۷	۰/۰۰۰	۰/۰۶۸	۰/۰۴۶	۰/۹۳	۰/۹۰	۰/۹۱

بحث

نتایج این مطالعه نشان داد که خرده مقیاس‌های SPIN ثبات درونی مناسبی را نشان می‌دهند (یعنی بزرگ‌تر از ۰/۷). نتایج مطالعه حاضر در ارتباط با محاسبه پایایی کرونباخ درعامل‌های ترس، اجتناب وناراحتی فیزیولوژیک با یافته‌های مطالعه Connor و همکاران(۵) و Nagata و همکاران(۲۱) همسو می‌باشد. در پژوهش‌های Connor و همکاران(۵) و Gori و همکاران(۶)، کم‌ترین ضریب باز آزمایی مربوط به عامل ترس از موقعیت بوده و بیش‌ترین ضریب بازآزمایی مربوط به عامل ناراحتی فیزیولوژیک ناشی از موقعیت بوده که این نتایج همسو با نتایج به دست آمده در پژوهش حاضر می‌باشد. شباهت یافته‌های حاضر با دیگر یافته‌ها در شرایط فرهنگی متفاوت را می‌توان به پدیده فرافرهنگی بودن اضطراب اجتماعی نسبت داد، گرچه ممکن است سهم گویه‌ها در اختصاص بارفرهنگی که در شناسایی هراس اجتماعی به خود می‌گیرند با توجه به شرایط فرهنگی متفاوت باشد. نتایج مربوط به روایی SPIN بیانگر این امر است که تمام ضرایب همبستگی پیرسون بین ۳ عامل سیاهه فوبیای اجتماعی با مقیاس خطای شناختی CEQ به جزخرده مقیاس اجتناب در دختران، مثبت و معنی‌دار می‌باشد. این یافته با نتایج پژوهش Connor و همکارانش(۵) همخوانی دارد. هم‌چنین رابطه بین ضرایب هبستگی پیرسون ۳ عامل سیاهه فوبیای اجتماعی با مقیاس اضطراب فوبیک SCL-90-R مثبت و معنی دار دارد، این نتیجه با نتایج پژوهش‌های Taylor و همکارانش(۲) و Nagata و همکاران(۲۱) همخوانی دارد. رابطه بین ضرایب همبستگی پیرسون بین ۳ عامل سیاهه فوبیای اجتماعی با مقیاس درجه‌بندی حرمت خود SERS منفی و معنی‌دار می باشد، یافته حاضر با نتیجه پژوهش مظهری و همکاران(۹) همسو می‌باشد. هم‌چنین رابطه ضرایب هبستگی پیرسون بین عوامل مقیاس سیاهه فوبیای اجتاعی با سیاهه تصویر بدنی MBRSQ به جز در آزمودنی‌های پسر و در خرده مقیاس ناراحتی

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

فیزیولژیک در کل آزمودنی‌ها، مثبت و معنی‌ار بوده است. اما علت ناهماهنگی علامت جبری این ضرایب به دلیل محتوای متفاوت ابزارهای مختلف سنجش روایی سیاهه فوبیای اجتماعی می‌باشد که در زیر به توضیح آن‌ها میپردازیم: در مقیاس پرسش‌نامه خطای شناختی، نمرات بالاتر، بیانگر خطای شناختی بیش‌تر و نمرات پایین تر، بیانگر خطای شناختی کم‌تر است و نظر به این که افرادی که دارای فوبیای اجتماعی بالا هستند، از سوء تعبیر وقایع بیش‌تر نسبت به افراد دارای خطای شناختی کم‌تر، برخوردار می‌باشند(۲۲)، بنابراین هرچه نمره فرد در سیاهه فوبیای جتماعی بیش‌تر باشد، نمره وی در پرسش‌نامه خطای شناختی نیز بالاتر می‌باشد و به این جهت همبستگی بین نمره ۳ عامل مقیاس سیاهه فوبیای اجتماعی با نمره‌ی مقیاس خطاهای شناختی هم جهت و منطقی است. هم‌چنین در مقیاس اضطراب فوبیک SCL-90-R، نمرات بالاتر بیانگر اضطراب بالاتر اشخاص می‌باشد(۱۲)، لذا همبستگی بین نمره ۳ عامل مقیاس سیاهه فوبیای اجتماعی با نمره‌ی آزمون اضطراب فوبیک هم جهت می‌باشد. درباره همبستگی ۳ عامل مقیاس سیاهه فوبیای اجتماعی با مقیاس درجه‌بندی حرمت خود، نظر به این که افرادی که دارای فوبیای اجتماعی بالایی هستند، از نمرات عزت نفس پایین‌تری نسبت به افرادی که دارای فوبیای اجتماعی پایین هستند، برخوردارند(۲۳)، بنابراین هر چه نمره‌ی فرد در مقیاس سیاهه فوبیای اجتماعی بالاتر باشد، نمره وی در مقیاس درجه بندی حرمت خود، پایین‌تر است. بنابراین همبستگی بین نمره ۳ عامل مقیاس سیاهه فوبیای اجتماعی با آزمون مقیاس درجه‌بندی حرمت خود، قاعدتاً باید منفی باشد. در زمینه ارتباط عوامل مقیاس سیاهه فوبیای اجتماعی با سیاهه تصویر بدنی، نتایج بیانگر عدم معنی‌داری رابطه بین عوامل در آزمودنی‌های پسر و عامل ناراحتی فیزیولوژیک در کل آزمودنی‌ها بوده و در باقی موارد، ارتباط منفی و معنادار بین عوامل اجتناب، ترس و ناراحتی فیزیولوژیک با سیاهه تصویر بدنی می‌باشد. علت عدم معنی‌داری رابطه را می‌توان با توجه به نظر Schwartz و Brownell(۲۴) در کم اهمیت بودن عوامل مستعد ساز پریشانی ناشی از تصور بدنی (Self-Image Distress) در مردان دانست. این در حالی است که اضطراب اجتماعی ناشی از نارضایتی از اندازه بدن (body size) و شکل بدن (body shape) (ابعادی از مقیاس سیاهه تصویر بدنی) در زنان بیش‌تر مشاهده گردیده است. معنی‌داری همبستگی به دست آمده بین عوامل اضطراب اجتماعی و پیامدهای نامطلوب روان شناختی با تصور بدنی منفی در زنان با پژوهشی که در این زمینه صورت گرفته(۳۹) همخوانی دارد. تبیین دیگر در مورد معناداری و منفی بودن این ارتباط‌ها را به شیوه نمره‌گذاری تصویر بدنی می‌توان مربوط دانست، که نمرات بالاتر بیانگر تصویر مثبت فرد از تصویر بدنی خود می‌باشد.

بررسی نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که SPIN از سه عامل «ترس از موقعیت»، «ناراحتی فیزیولوژیکی ناشی از موقعیت» و «اجتناب از موقعیت» تشکیل یافته که در این میان، عامل «ترس از موقعیت» مهم ترین عامل در تبیین واریانس هراس اجتماعی محسوب شده و همراه با عوامل «ناراحتی فیزیولوژیکی ناشی از موقعیت» و «اجتناب از موقعیت» در مجموع ۵۲/۹۷ درصد از واریانس هراس اجتماعی را تبیین می‌نمایند. این یافته در راستای پژوهش Connor و همکاران(۵) و Nagata و همکاران(۲۱) می‌باشد. نگاهی به نتایج تحلیل عاملی تأییدی نیز حاکی از معنی‌داری آماری ضرایب مسیر برآورد شده و مقادیر پارامتر استاندارد شده برای هر یک از متغیرهای مشاهده شده بوده که بیانگر قدرت بار عاملی (Factor loading) بالای هر یک از عوامل تشکیل‌دهنده SPIN می‌باشد. ضرایب استاندارد شده و مجذور همبستگی چندگانه مربوط به متغیرها نیز بیانگر قوت و قدرت همبستگی خطی و مجذور آن‌ها نیز معرف نسبت واریانس تبیین شده برای متغیر مکنون (latent variable) بوده که بیانگر توان بالای گویه‌ها در سنجش هر یک از سه

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

عامل تشکیل دهنده SPIN می‌باشد. این یافته در راستای پژوهش Connor و همکاران(۵) و Gori و همکاران(۶) می‌باشد. بررسی شاخص‌های نیکویی برازش الگوی ارائه می‌باشد و این امر در پژوهش حاضر همانند پژوهش Carleton و همکاران(۲۶) حاکی از برازش و مطابقت مطلوب الگوی ارائه شده با داده‌ها بوده که بیانگر اعتبار مطلوب ابزار پژوهش می‌باشد.

یافته‌های این پژوهش حمایت‌های لازم را از روایی و پایایی سیاهه هراس اجتماعی به عمل آورد. به نظر می‌رسد با مطالعه در ویژگی‌های مناسب ابزار، می توان از آن در جهت غربالگری و شناسایی افراد مستعد هراس اجتماعی (اضطراب اجتماعی) در جمعیت نرمال بهره گرفت به گونه ای که قبل از حاد شدن مشکلات این بیماران، بتوان مداخله لازم را به عمل آورد. پژوهش حاضر تنها به نمونه دانشجویی دانشگاه پیام نور لرستان بسنده کرده است، در نتیجه تعمیم یافته‌ها به جامعه عمومی بر پایه یافته‌های این بررسی باید با احتیاط انجام شود.

سپاسگزاری

محقق از همه دانشجویانی که در پژوهش حاضر، همکاری نمودند، تشکر می‌نماید. پژوهش حاضر برگرفته از طرح می‌باشد که بر اساس شماره ۴۸۹۱۰/۷/د در تاریخ ۱۳۹۳/۹/۱۵ در دانشگاه پیام نور لرستان تصویب شده است.

References

1. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders, 5th ed: DSM-5. USA: Washington DC: American Psychiatric Press. 2013.
2. Taylor CT, Cross K, Amir N. Attentional control moderates the relationship between social anxiety symptoms and attentional disengagement from threatening information. J Behav Ther Exp Psychiatry 2016; 50: 68-76.
3. Osório FL, Crippa JAS, Loureiro SR. Instruments for the evaluation of social phobia: etiology, diagnoses and treatment. Hauppauge: Nova Science Publishers; 2009.
4. Morrison AS, Brozovich FA, Lee IA ,Jazaieri H, Goldin PR, Heimberg RG, et al. Anxiety trajectories in response to a speech task in social anxiety disorder: Evidence from a randomized controlled trial of CBT. J Anxiety Disord 2016; 38: 21-30.
5. Watson D, Friend R. Measurement of social - evaluative anxiety. J Consult Clin Psychol 1969; 33(4): 448-457.
6. Campbell-Sills L, Espejo E, Ayers CR, Roy-Byrne P, Stein MB. Latent dimensions of social anxiety disorder: A re-evaluation of the Social PhobiaInventory (SPIN). J Anxiety Disord 2015; 36:84-91.
7. Haller SP, Raeder SM, Scerif G, Cohen Kadosh K, Lau JY. Measuring online interpretations and attributions of social situations: Links withadolescent social anxiety. J Behav Ther Exp Psychiatry 2016; 50: 250-256.
8. Aderka IM, Pollack MH, Simon NM, Smits JA, Van Ameringen M, Stein MB, et al. Development of a brief version of the Social Phobia Inventory using item responsetheory: the Mini-SPIN-R. Behav Ther 2013; 44(4): 651-561.
9. Flett GL, Goldstein AL, Pechenkov IG, Nepon T, Wekerle C. Antecedents, correlates, and consequences of feeling like you don't matter: Associations with maltreatment, loneliness, social anxiety, and the five-factor model. Personality and Individidual Differences 2016; 92: 52-56.
10. Connor KM, Davidson JRT, Churchill LE, Sherwood A, Foa E, Weisler RH. Psychometric properties of the Social Phobia

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

Inventory (SPIN): new self-rating scale. Br J Psychiatry 2000; 176: 379-386.

11. Antony MM, Coons MJ, Mccabe ERE, Ashbaugh A, Swenson RP. Psychometric property of social phobia inventory: further evaluation. Behav Res Ther 2006; 44(8): 1177-1185.
12. Nagata T, Nakajima T, Teo AR, Yamada H, Yoshimura C. Psychometric properties of the Japanese version of the Social Phobia Inventory. Psychiatry Clin Neurosci 2013; 67(3): 160-166.
13. Gori A, Giannini M, Socci S, Luca M, Dewey D, Schuldberg D, et al. Assessing social anxiety disorder: psychometric properties of the Italian social phobia inventory (I-SPIN). Clin Neuro psych 2013; 10(1): 37-42.
14. Saxe ML, Ouimet AJ, Goldeu Randomsky AS, Ashbaugh AR, Lavole Sl, et al. psychometric properties of the french and english versions of the social phobia inventory. Can J Behave Sci 2006; 38(4): 354-360.
15. Mattick MRP, Clarke JC. Development And Validation Of Measures Of Social Phobia Scrutiny Fear And Social Interaction Anxiety. Behavioral Research and Therapy 1998; 36(4): 455-470.
16. Terner SM, Beidel DC, Dancu CV. SPAI: Social Phobia And Anxiety Inventory. North Tonawanda Ny: Multi-Health Systems. 1996.
17. Momeni M, Zeyghami R, Moradi M, Taherpour M, Sarichloo M. Prevalence and Factors Associated with Social Phobia in Nursing and Midwifery Students. Journal of Health and Care (Ardabil Faculty of Nursing and Midwifery) 2015; 17(2): 137-145.
18. Mazhari S, Ekhlaspour M, Banazadeh N. Social Phobia and its Association with Academic Performance mong Student of Kerman University of Medical Sciences, Iran. Strides Dev Med Educ 2014; 11(2): 227-235.
19. Bryant C, Mohlman J, Gum A, Stanley M, Beekman AT, Wetherell JL, et al. Anxiety disorders in older adults: looking to DSM5 and beyond. Am J Geriatr Psychiatry 2013; 21(9): 872-876.
20. Carleton RN, Collimore KC, Asmundson GJ, McCabe RE, Rowa K, Antony MM. SPINning factors: factor analytic evaluation of the Social Phobia Inventory in clinical and nonclinical undergraduate samples. J Anxiety Disord 2010; 24(1): 94-101.
21. Tasi CF, Wang SJ, Juang KD, Fuh JL. Use of the Chinese (Taiwan) version of the social phobia inventory (spin) among early adolescents in rural s: reliable and validity study. J Chin Med Assoc 2009; 72(8): 422-429.
22. Hasanvand Amouzadeh M, Shairi MR, Asghari Moghadam MA. Social anxiety prediction with regard to Cognitive Behavioral Factors. Journal of Research & Health 2013; 3(2): 379-387.
23. Ranta K, Kaltiala-Heino R, Rantanen P, Marttunen M. The Mini-Social Phobia Inventory: psychometric properties in an adolescent general population sample. Compr Psychiatry 2012; 53(5): 630-637.
24. Johnson HS, Inderbitzen-Nolan HM, Anderson ER. The social phobia inventory: validity and reliability in an adolescent community sample. Psychol Assess 2006; 18(3): 269-277.
25. Bakhshaie J, Sharifi V, Amini J. Exploratory factor analysis of SCL90-R symptoms relevant to psychosis. Iran J Psychiatry 2011; 6(4): 128-132.
26. Rayegan N, Shaeeiri MR, Asghari Moghadam MA. The investigation of cognitive-behavioral therapy influence based on cash's eight stage model on negative body image of

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]

female college students. Daneshvar Raftar 2006; 13(19): 11-22.

27. Fadai M. The validity and reliability of cognitive error questionnaire (CEQ). (Dissertation). Tehran: Tehran shahed University; 2004.
28. Shairi MR, Khademian M, Atrifard M. Psychometric properties of self-esteem rating scale (SERS). J Psychol Sci 2008; 6: 354-372.
29. Shultz KS, Whitney D. Measurement theory in action: Case studies and exercises. Sage Publications; 2005. p. 91-109.
30. Hooman HA. Structural equation modeling with lisrel application. 5th ed. Tehran: Samt; 2011.
31. Kaiser HF, Cerny BA. A study of a measure of sampling adequacy for factor analytic correlation matrices. Multivariate Behavioral Research 1977; 12(1): 43-47.
32. Aroijan KJ, Norris AE. Confirmatory Factor Analysis. In: Munro BH. Statistical Methods for Health Care Research. 5th ed. New York: Lippincott; 2005. p. 351-375.
33. Tabachnick BG, Fidell LS. Using multivariate statistics. 5 th ed. Boston: Allyn and Bacon; 2007.
34. Byrne BM. Structural equation modeling with LISREL, PRELIS, and SIMPLIS: Basic concepts, applications, and programming. 2nd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 2006.
35. Cox T, Ferguson E. Measurement of the subjective work environment. Work Stress 1994; 8: 98-109.
36. Lefebvre M. Cognitive distortion and cognitive errors in depressed psychiatric and low back pain patients. J Consult Clin Psychol 1981; 49: 517-25.
37. Lzgic F, Akyu G, Dogan O, Kugu N. Social phobia among university students and its relation to self-esteem and body image. Can J Psychiatry 2004; 49(9): 630-635.
38. Schwartz MB, Brownell KD. Obesity and body image. Body Image. 2004; 1(1): 43-56.
39. Aderka IM, Gutner CA, Lazarov A, Hermesh H, Hofmann AG, Marom S. Body image in social anxiety disorder, obsessive–compulsive disorder, and panic disorder. Body Image 2014; 11(1): 51-56.
40. Radomsky AS, Ashbaugh AR, Saxe ML, Golden ER, Lavoi SL, Oconnor KP. Psychometric properties of the French and English versions of the Social Phobia Inventory. Canadian Journal of Behavioral Science 2006; 38(4): 354-360.

[Downloaded from jmums.mazums.ac.ir on 2026-11-11]